

Inspraak namens Energie Coöperatie Windkracht Eemland
Voorzitter; voorzitter@windkrachteemland.nl

Goedenavond, raadsleden, college en anderen in deze zaal

1. Introductie

Ik spreek hier in mijn functie van Voorzitter van [Energie Coöperatie Windkracht Eemland](#). Deze Coöperatie is opgericht in 2020, met het doel lokaal eigendom te realiseren in de RES-regio Amersfoort.

Ons plan is om als consortium in te schrijven op de uitvraag die begin volgend jaar vanuit het [OER A28](#) project wordt verwacht. We hebben het dan over locatie 81, de Vlasakkers en 84 ten zuiden van de A28. Daar lijkt ruimte te zijn voor 8 tot 10 windturbines; het precieze aantal wordt nog door OER bepaalt.

Om dit doel te realiseren hebben we vorig jaar een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Coöperatie de [Windvogel](#), die al sinds 1988 windenergieprojecten realiseert en in lokaal eigendom brengt. Met de Windvogel hebben we een partij die heel veel ervaring heeft met het realiseren van lokaal eigendom, de techniek, de procedures en de communicatie.

Intussen werken we aan een samenwerkingsovereenkomst waarbij zich nog 4 energie coöperaties gaan aansluiten. Dat zijn:

- Samen Energie Amersfoort (Ook bekend als de [Soesterwijkwiek](#))
- [Soester Energie](#)
- [Duurzame Energie Coöperatie Zeist](#)
- [Zon op Woudenberg](#).

Met deze samenwerking hebben we een enorm lokaal draagvlak in de betrokken gemeenten, en staan we heel sterk ten oprichte van commerciële partijen.

2. Waarom onze leden wind willen.

Onze leden zijn primair bezorgd over het klimaat. We moeten veel sneller van de fossiele brandstoffen af, en met wind kunnen we daar aan bijdragen.

We begrijpen ook allemaal dat windturbines ook vervelende dingen zijn waar mensen en natuur last van hebben, maar dat geldt voor zoveel dingen. Toen Rudolph Benz de verbrandingsmotor perfectioneerde is er geen debat geweest over het vervoerssysteem dat nu 800 doden per jaar veroorzaakt en een grote bron van vervuiling is, enorm veel overlast veroorzaakt en enorme natuurschade veroorzaakt. Kennelijk vinden we het belang om ons te verplaatsen opwegen tegen deze nadelen.

Zo is het ook met wind. Natuurlijk kleven er nadelen aan, zijn er risico's en gaan er vogels dood (maar er sterven er veel meer in het verkeer). Windturbines zijn niet leuk, maar wat is het alternatief?

U heeft bij de RES bijeenkomst van februari Stedin onomwonden horen uitleggen dat het niet bouwen van windmolens in Utrecht pas echt een netcongestie probleem geeft, omdat de energie dan vanuit andere delen van het land of van zee moet worden aangevoerd, en die capaciteit is er niet. Als u woonwijken en bedrijven wilt blijven aansluiten is wind nodig zegt Stedin onomwonden. Met zon kan je alleen in de zomer voldoende (en vaak teveel) stroom opwekken; Wind waait vooral in de winter en in de nacht.

Het zou zoveel mooier zijn als je geen auto's en geen windturbines had, maar waar halen we dan onze stroom vandaan? Bij de burens? Uit een kerncentrale in Leusden? Hoe sociaal is dat?

Wij, onze leden, willen een constructieve bijdrage leveren door zoveel mogelijk zelf het initiatief te nemen en daarbij zo verantwoord mogelijk, samen met alle belanghebbende een goede inpassing realiseren, waarbij we de lasten en lusten zo eerlijk mogelijk willen delen. Als we dat niet doen, gaan de lusten naar de aandeelhouders van energiebedrijven, en zitten wij met de lasten. Als we dat niet doen hebben we geen invloed en controle.

3. Hoe werkt een energie coöperatie?

Een coöperatie is een vereniging; de leden bepalen het beleid en het bestuur voert dat uit. Bij onze coöperatie (en bij de meesten) kan iedereen in de regio voor €10 per jaar lid worden en heb je stemrecht, net als bij elke vereniging.

Bij een coöperatie kunnen leden ook met meer geld deelnemen, omdat de vereniging participaties kan uitgeven of leningen kan aangaan bij de leden. Participeren betekent niet dat je meer stemrecht hebt; het zijn dus geen aandeelhouders. Participanten krijgen wel een redelijke vaste rente. Alle overige winst wordt gebruikt voor een omgevingsfonds; de leden bepalen de bestemming van het geld.

Bij inspraak sessies hoort u regelmatig dat wij ook maar gewoon een commerciële onderneming zijn. Het klopt dat we een onderneming zijn, maar niet door winst gedreven. De winst staat ten diens van de lokale bevolking en natuur; de leden besluiten democratische waar de winst naartoe gaat. Wij zijn gebonden aan het [charter voor energie coöperaties](#), dat deze uitgangspunten vastlegt.

4. Realiseren van lokaal eigendom is niet eenvoudig

Tot de tijd dat de windturbines er zijn en (hopelijk) geld voor de lokale omgeving gaan opleveren, moeten er heel veel onderzoeken worden gedaan en zijn per project vele tonnen aan voor financiering nodig, waarbij het altijd onzeker blijft of het project werkelijk gerealiseerd kan worden. Toch lijkt het steeds te lukken om particulieren participaties met een dergelijk hoog risico te laten nemen. Voorbeeld: [Rijne Energie](#) uit Utrecht, had ruim 3,5 ton nodig voor vooronderzoeken, en hadden dat in een week bij

elkaar, waarbij de mensen wisten dat er een flinke kans was dat het project niet gerealiseerd kon worden en dat ze het geld dan kwijt zouden zijn.

Nu lijkt dit systeem een leuk speeltje voor de rijken en inderdaad moet het geld daar vandaan komen. Echter er zijn talloze voorbeelden van coöperaties die juist heel veel betekenen voor de mensen en de natuur hier in de omgeving. Zeker ook voor mensen die niets kunnen investeren. Ik was onlangs bij [Grunninger Power](#), en die heeft het voor elkaar gekregen zelf stroom te mogen leveren tegen kostprijs aan de mensen rond Groningen. Kijk naar [Betuwe Wind](#) die tientallen lokale projecten financiert. Voor ons zijn deze en vele andere voorbeelden de inspiratie om onze vrije tijd in te steken.

5. Wat is lokaal eigendom in een project dat drie gemeenten beslaat?

Bij De OER 28 projecten heeft lokaal wel een bijzondere betekenis; die projecten beslaan drie gemeentes (Soest, Amersfoort en Leusden) Ook de locatie ten zuiden van de A28 beslaat 3 gemeentes, en die turbines krijgen één aansluiting. Samenwerking in de regio is dus een must. De mensen die het meest last dreigen te krijgen wonen vooral in Amersfoort en Soest. Lokaal eigendom is dus niet iets alleen voor Leusden. Dit is dus precies de reden waarom we dit regionaal met 6 coöperaties willen aanpakken.

6. Ons Pleidooi

Help ons lokaal eigendom mogelijk te maken. Volgens onze inschatting gaat het er niet om OF die turbines er komen, maar HOE ze gerealiseerd worden. Door een bedrijf met aandeelhouders in Tokyo of door een lokaal initiatief dat gestuurd wordt door haar leden, ten voordele aan de lokale natuur en de inwoners.

Op de laatste RES bijeenkomst in Hoevelaken en in het voorstel van wethouder Kramer blijkt duidelijk dat u kunt kiezen tussen een “koude” aanwijzing door de provincie en een “warme”. Hoewel we denken dat het uitnodingskader van de provincie ons zeker niet in de weg zal zitten, ontwikkelen we veel liever een goede relatie met alle gemeenten, en we denken dat dit een wederzijds belang is. We vragen u daarom om het gezamenlijke bod van de 7 RES gemeenten te accepteren, waarna de provincie met u in gesprek kan blijven, en wij ook.